

Průběžná, hodnotící zpráva projektu, květen 2011

Datum publikace: 06. 06. 2011

Unikátní projekt VZDĚLÁNÍ21, který ověřuje možnosti zapojení moderních technologií do výuky, dokončuje druhý rok pilotní fáze na pěti českých základních školách. „Podle průběžného hodnocení odborného garanta projektu, kterým je Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy Praha, je přínos zapojení digitálních technologií a interaktivních prvků výuky nejzjevnější v předmětech, v nichž je možné znázornění probíraného učiva, využití videí, animací a interaktivních cvičení," říká Julie Růžičková, tisková mluvčí projektu VZDĚLÁNÍ21.

„Náš dosavadní výzkum ukazuje, že nejčastější využití interaktivních výukových pomůcek je v matematice a fyzice," říká Doc. RNDr. Naďa Stehlíková Ph.D., členka výzkumného týmu odborného garanta projektu. „Způsob a rozsah využití konkrétních technologií nicméně závisí především na osobnosti učitele a na momentální potřebě kombinovat tradiční výukové prvky s digitálními," dodává Naďa Stehlíková

Po osmnácti měsících realizace projektu potvrzuje většina učitelů, že využívání informačních technologií se u žáků projevuje pozitivně: „Žáci v digitálních třídách jsou častěji a celkově aktivnější, pohotovější a počítačově gramotnější. Střídání různých aktivit přispívá k jejich koncentraci a zvýšení zájmu o práci v hodinách, což přispělo i ke zlepšení prospěchu v některých třídách," shrnuje pozitiva výuky Julie Růžičková. Více poznatků by měly poskytnout znalostní a dovednostní testy, které budou vyhodnoceny na konci tohoto školního roku v rámci druhé výroční zprávy odborného garanta projektu.

Koordinátor i partneři projektu zdůrazňují, že pro skutečně efektivní využití moderních technologií ve výuce je třeba, aby škola předem zajistila kvalitní a dobře fungující správu informační sítě. Ty jsou totiž často ve školách v nevyhovujícím stavu a bez pravidelné údržby. „Správa IT infrastruktury školy by měla být zajištěna kvalifikovaným odborníkem. Je to sice další investice, ale je s ní nutno počítat již při plánování zavádění ICT do výuky. Učitelé mohou odvádět kvalitní práci s moderními technologiemi, jen pokud mají dobře fungující zázemí, které jim to umožní," uvádí Jiří Havlík, koordinátor projektu.

„Naše dosavadní zkušenosti ukazují, že způsob 1:1 computingu (pozn.: žáci i učitelé pracují každý s vlastním netbookem) klade na uživatele, tedy učitele i žáky, větší nároky zejména ve smyslu větší zodpovědnosti v přístupu k práci s informačními technologiemi a v nutnosti odborného růstu," uvádí koordinátor projektu Jiří Havlík z Nakladatelství Fraus. „Nicméně i to vidím jako pozitivní přínos k celkové kvalitě výuky. Učitelé mají dobrou příležitost rozvíjet své schopnosti a pracovat na svém profesním růstu a my je v tom maximálně podporujeme," doplňuje Jiří Havlík.

S rozvojem využívání digitálních technologií a elektronického výukového obsahu přibyla učitelům časová náročnost při přípravě vyučovacích hodin. Učitelé však uvádějí, že díky moderním technologiím je příprava podkladů pro výuku efektivnější a mají nyní také lepší výstupy s ohledem na potřeby vzdělávacího procesu. „Vyučující se může lépe soustředit na didaktickou část přípravy. Může vymýšlet nové metody a formu práce s informačními

technologemi, má více prostoru a možností pro individualizaci práce v hodině," zdůrazňuje Doc. RNDr. Nad'a Stehlíková, Ph.D., z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Všichni učitelé zapojení v projektu využívají komplexní vzdělávací systém FlexiLearn (www.flexilearn.cz), který jim umožňuje práci ve společném digitálním prostoru ve škole i doma. Žáci se učí z interaktivních učebnic v kombinaci s tištěnými, úkoly i testy odevzdávají elektronicky, využívají propojení s elektronickými slovníky a internetem. „Pro učitele přináší tento systém profesionálně zpracovaný materiál, který si však mohou podle svých potřeb upravit nebo doplnit, ale také jej sdílet s žáky i dalšími učiteli," říká Jiří Havlík, koordinátor projektu. „Tento systém učitelům zároveň umožňuje vytvářet si vlastní vrstvy elektronických učebnic, tedy podklady doslova šité na míru požadavkům a potřebám každého vyučujícího," dodává Jiří Havlík.

Pilotní školy projektu VZDĚLÁNÍ21 plánují další rozšíření digitálních tříd v příštím školním roce. „Model digitálních tříd se nám zatím velmi osvědčil, plánujeme proto další rozšíření o budoucí šesté ročníky školy," říká Miroslav Kůs, ředitel Základní školy L. Kuby z Českých Budějovic, která je v projektu zapojena druhým rokem. „Projekt podporují učitelé naší školy, rodiče žáků i zřizovatel. Prioritou pro mne momentálně je zajistit potřebné finanční prostředky pro další rozšíření digitální výuky," uvádí ředitel školy Miroslav Kůs. Na žakovské netbooky částečně přispívají rodiče žáků s výhledem, že až bude jejich dítě školu na konci deváté třídy opouštět, získají tento přenosný počítač do vlastnictví. Zajištění financí, které potřebuje škola především na pořízení učitelských netbooků, dalších interaktivních tabulí a softwaru pro výuku, se předpokládá z programu EU peníze školám.

Ze statistiky zveřejněné letos v dubnu ministerstvem školství vyplývá, že z celkového počtu 58 tisíc žádostí, takzvaných šablon, se více než 40 % (v objemu cca 1,8 miliardy korun) týká požadavků škol na financování informačních technologií. Ty mají přispět ke zkvalitnění výuky a její individualizaci nebo podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím digitálních technologií (zdroj: www.msmt.cz).